

Poděkování

Tiráž

Open Mic POTRVÁ připravuje a uvádí Jan Řepka.
Kavárna Potrvá, Srbská 2, www.potrva.cz
Foto: archiv Open Micu.
Kontakt: praha@openmic.eu
www.openmic.eu

↻ NÁSLEDUJÍCÍ PROGRAM ↻

4. 10. 2016 | 19:00 | Open Mic POTRVÁ #97 | Kavárna POTRVÁ
PROGRAM: Dáma s hranostajem, Isizwana, Jan Paulík – Václav Fikrle ad.
HOST: Dota Kehr (DE)

Doprovodný bulletin Open Micu POTRVÁ. K dostání zdarma na místě nebo na www.openmic.eu.

OPEN MIC POTRVÁ #96

Kdo hraje, přijde. Kdo hledá, najde.

7. 9. 2016

Dnešní program

(změna dost možná)

19:00	Ježíšek	
19:15	Aleš Pokorný	bandzone.cz/acrossthestreet
19:30	Pamflet	facebook.com/pamflet.cz
19:45	pauza	
20:10	Ámos Tyrš	bandzone.cz/amostyrs
20:25	OPENMIC	openmic.eu
20:40	Kajča Cork	soundcloud.com/karol-na-cork-chrochteny-kubicov
20:55	pauza	
21:20	HOST / Martin Geišberg (SK)	
22:00	konec	

Řekli a napsali

Justin Lavash (GB)

guest of Open Mic POTRVÁ #24

„...well-organised and well-promoted, in surroundings which really create the perfect atmosphere for the various guests to perform their material properly to a responsive audience. I urge anyone who wants to discover what is really happening musically in Prague to attend, either as a listener or a performer.“

Michal Horáček

návštěvník Open Micu POTRVÁ #66

„Mluvit spatra do mikrofonu a čelit publiku, to není snadné. Proto se jdu dnes od sedmi podívat na akci Open Mic do dejvické kavárny s bizarním názvem Potrvá, kde se ten žánr pěstuje.“

Horana a syn (SK)

hosté Open Micu POTRVÁ #63

„Open Mic má krom praktických a velmi důležitých plusů ducha! Moderátoři dokázali vytvořit náladu spolupatričnosti a pochopenia pre každého z účinkujících. A diváci mali istotu, že spolurozhodujú oni, a aj keď toto číslo nie je práve to pravé, o chvíľu ho vystrieda ďalšie a hra bude v radosti z nej samej pokračovať.“

Petr Vejvoda

„Náčelník konečně vyrazil na Open Mic! Jsem nadšen a káž bych se sem dostal častěji.“

více ohlasů čtěte zde: www.openmic.eu/quote.php

Základní informace. Basic info.

PRAHA · Open Mic POTRVÁ

Kavárna POTRVÁ, Srbská 2 // www.potrva.cz

KDY. TIME.

Každá první středa v měsíci od 19:00.

The first Wednesday of every month at 7 pm.

KONTAKT. CONTACT.

Tomáš Doug Machalík // paha@openmic.eu

ODKAZY. LINKS.

www.openmic.eu

fotogalerie budou obnoveny v průběhu podzimu

BRNO · Open Mic NA PRAHU

Café Práh, Ve Vaňkovce 1 // www.cafeprah.cz

KDY. TIME.

Každé první úterý v měsíci od 19:30.

The first Tuesday of every month at 7:30 pm.

KONTAKT. CONTACT.

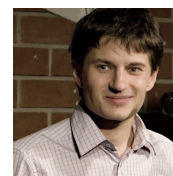
Anna Pinknerová // brno@openmic.eu

ODKAZY. LINKS.

www.openmic.eu

fotogalerie budou obnoveny v průběhu podzimu

Vedení

Jan Řepka

dramaturgie, průvodní slovo, kontaktní osoba

www.janrepka.cz

Jan Řepka se na české písničkářské scéně pohybuje od konce 90. let. Během osmiletého působení v duu Nestíháme vydal dvě alba, získal mnohá žánrová ocenění a absolvoval více než 500 koncertů u nás i v zahraničí. Od roku 2010 hraje sólo nebo se zpěvačkou Josefínou Žampovou, s níž natočil samostatné album *Čistý byl svět*.

Původní tvorba se točí kolem věčné osy **láska-cesta-svoboda**. Vlastní repertoár prokládá Jan Řepka věrně přeloženými písněmi svých slavnějších předchůdců (Donovan, Dylan, Simon, Young); vedle toho je autorem několika reportáží, recenzí a rozhlasových pořadů.

Zatím nejdelším koncertním turné byla Česko-slovensko-polská hudební cyklotúra 2011. Cesta vedla třemi státy, měřila více než 1.900 km a v jejím průběhu odehrál Jan 26 koncertů. Veškeré vybavení si přitom vezl sám na speciálním prodlouženém kole. Celkem už Řepka podnikl **sedm cykloturné**, poslední v létě 2015 v Polsku.

Mezi dalšími zahraničními cestami vyniká Švýcarsko, kam se Řepka vrací již téměř pravidelně. Kromě osobních přátelství ho tam vede práce na překladech písní nejznámějšího švýcarského písničkáře **Maniho Mattera**. V současné době připravuje celé album, které by mělo dílo tohoto autora poprvé představit českému posluchači.

Album *Čistý byl svět* je k dostání v internetových obchodech *CDBaby.com* a *HudBay.cz*. Ohledně účinkování (ať už chcete hrát sami na Open Micu anebo chcete, aby naopak Jan vystoupil u vás) se s ním domluvte osobně po skončení pořadu nebo mailem: jan@janrepka.cz

zázemí: Kavárna Potrvá // zvuk: Lukáš Lukáš // vstup: Tereza Čechová // video: Oxid

foto: Slávka Vytisková, Lenka Živná [www.foto-lenka-zivna.cz]

Hledáme pomocníky!

Rádi přivítáme spolehlivé a zaťaté parťáky v týmu.

Ozvěte se na adrese jan@openmic.eu nebo osobně po skončení pořadu.

Jak můžete přispět? **Co Open Mic potřebuje?**

- > **ubytování**, případně **pohoštění** mimopražských účastníků, zvláště hostů
- > **profesionální tisk** za přátelskou cenu nebo výměnou za reklamu
- > **fundraising** (psaní a správa žádostí o dotace, granty apod.)
- > aktualizace **media listu**; psaní tiskových zpráv
- > komunikace s blízkými komunitami; dobře cílená **propagace**

Slovo k historii

Nápad založit v Praze písničkářskou open scénu ala Greenwich Village 1961 vzešel z hlavy mladého autora písní, básní a překladů a publicisty **Michala Bystrova** někdy na podzim 2006. S oživením myšlenky mu pomohl písničkář Jan Řepka, který domluvil první termíny pořadu v Kavárně pod Vesuvem, kde už více než dva roky sám hrával s duem Nestiháme, a který tento cyklus dodnes vede.

První, tehdy ještě Karlínský, Open Mic se zde konal v úterý 6. února 2007 a s pravidelnou měsíční periodicitou vydržel v Kavárně pod Vesuvem do října. Po dvouměsíční přestávce pak přesídlil do klubu Carpe diem nedaleko stanice Flora, kde se pod názvem Vinohradský Open Mic konal do konce roku 2008.

Počínaje lednem 2009 nese pořad název po svém novém působišti, divadelní Kavárně POTRVÁ. Od téže chvíle je každý večer zakončen recitálem vybraného hosta. Pozvání přijali mj. Vladimír Merta, Ivan Hlas, Pepa Nos, Zdeněk Vřešťál & Vít Sázavský, Dáša Voňková, Zdena a Jiří Tichotovi, Mark Geary nebo Justin Lavash.

Během 95 pořadů prošlo Open Micem **více než 500 různých písničkářů** a další se hlásí.

Současný stav. Vize. Výzva.

Konkrétní příklady (Xindl X, Justin Lavash, Krystyna Skalická, Ashia Grzesik, spolupráce s festivaly United Islands, Porta, Střelické strunobraní a Boskovice nebo s iniciativou Auto*mat) dokazují, že se Open Mic stává vyhledávanou písničkářskou líhni i pro zkušenější a populárnější podniky.

Odpovídá tomu i stále stoupající zájem účinkujících. Ten je v současné době tak vysoký, že by se mohl Open Mic konat do měsíce dvakrát. Zatím ale ctíme staré pravidlo *méně je více*.

Open Mic není koneckonců jedinou, izolovanou a exkluzivní scénou. Jen v Praze by se našla hrst dalších, většinou i častěji pořádaných open scén. Naše motto platí obecně:

Kdo hraje, přijde. Kdo hledá, najde.

Záměr Open Micu se každopádně nemění: bez ohledu na žánrové zařazení, věk a zkušenosti iniciovat **setkání** těch, kteří písně dělají, a těch, kteří písně rádi poslouchají. Setkání neformální, ryze *folkové* v onom mertovském smyslu slova. **Pro písničkáře** by to měla být skvělá **možnost** ozkoušet si nově nebo málo hrané věci mezi svými, **pro posluchače** pak výjimečná **příležitost** slyšet jinde neslyšené a být přítomen neobvyklým hudebním spojením. Role účinkujících a posluchačů se přítom během večera plynule přelévají, protože **poslouchat** je stejně důležité jako **zpívat**.

Znáte-li ve svém okolí méně či více zkušené autory, hudebníky, zpívající básníky a jim podobné *zjevy*, **nenechávejte si Open Mic pro sebe**, dejte jim letáček, bulletin nebo odkaz anebo je příště vemte s sebou. Je-li mezi vašimi známými novinář, blogger, fanda, kritik, pořadatel, pracovník rozhlasu či televize, provozovatel klubu nebo dokonce hudební producent, řekněte mu o nás. Open Mic by ho mohl a *měl* také zajímat.

Aktuální program, podrobné informace a archiv najde každý na www.openmic.eu.

Úvodem

po dlouhé době **jeden koncert navíc...**

...chystáme za necelé dva týdny ve spolupráci s Polským klubem v Praze. Rádi bychom jím zahájili tradici **česko-polských večerů autorské písně** a rozšířili tak naše mezinárodní přesahy. Program se bude konat na různých místech, vždy však v Praze a vždy za aktivní přítomnosti alespoň jedné/jednoho polské/ho a jedné/jednoho české/ho písničkářky/písničkáře.

První večer se uskuteční **v neděli 18. září od 18:00** v Domě národnostních menšin asi 100 kroků od stanice I.P.Pavlova (Vocelova 3); vstupné bude stejně jako na Open Micu dobrovolné. A koho máme na programu?

Polskou píseň bude reprezentovat Vratislavan **Szymon Podwin**, který rovněž působí jako vedoucí tamějšího *Salonu Jacka Kaczmarskiego*, za českou stranu vystoupí Moravan **Ondřej Herzán**, který patří mezi nejvýraznější písničkáře z Vysočiny a okolí. Krom vlastních písní povypráví o své letní pěší pouti z Brna k Baltu.

Celý večer uvádí ... Jan Řepka. Budeme se na vás těšit, pro jednu trochu jině.

Písní uší!

Jan Řepka

PS: Stále **hledáme ideální prostor**, do kterého bychom se po Novém roce hnuli.

Tipy tyto i nápady jiné posílejte na mou adresu jan@openmic.eu

Dnešní host

Martin Geišberg (SK) / martingeisberg@gmail.com

Po delší době jsme pozvali *slovenský živel*. A je to další doklad stále potvrzované zkušenosti: co člověk, to originál. A písničkáři mezi námi nejsou než zpívající lidé.

Martina Geišberga je obtížné někam zařadit, *své místo* ale na slovenské scéně více než deset let upevňuje. A nevděčí za to pouze rodinným vazbám (Martinův otec Marián je poměrně známý herec a hudebník, a takto sám přirozeně uvedl oba své syny do umělecké branže).

Ať už vystupuje sólově, ve dvojici s otcem, se spřáteleným Nany Hudákem anebo v čele skupiny UMK, Martin rozvíjí vlastní hudebně-slovesný výraz, který navazuje dejme tomu na kořeny *redlovské* nebo *homolovské*. Nejsilnější jsou ohlasy lidové (tedy folkové), jejich zpracování ale není tak evidentní jako u Janka Majerčika, Horany nebo Žiarislava, máme-li jmenovat několik představitelů tzv. novodrevného hnutí, kteří se v minulých letech představili také na Open Micu.

Příště

Dota Kehr (DE) / kleingeldprinzessin.de

Pokud má mít naše podzimní sezóna nějaký vrchol, pak dosti sázíme na našeho říjnové hosta. **Německy zpívající** autory na našich scénách (o médiích nemluvě) aby pohledal, a přitom to není tak dávno, kdy mluvila dobrá třetina *našeho* obyvatelska právě německy.

Berlínskou písničkářku **Dotu Kehr** bychom s trochou nadsázky označili za takovou německou Trchovou; jejich frázování, poetika, oblíbené rytmy, tempo i nálada mají hodně příbuzného. Dota je ovšem o několik let starší (*1979), zkušenější (5 alb) a plně profesionalizována (do Vánoc ji čeká přinejmenším 22 koncertů).

Jazyka se nebojte, připravíme několik písňových překladů a možná i jednu exkluzivní českou verzi *on-stage*.

Malůvky a poznámky

Open Mic POTRVÁ #97 se koná ve středu **5. října** od 19:00 opět zde v Kavárně Potrvá.

Kto vás hudobne najviac ovplyvnil?

Je ich veľa - Bobby McFerrin, Richard Bona, Dan Bárta. Aj chlapi okolo mňa, muzikanti, ktorých som stretol. Ja počúvam prakticky všetko: klasiku, veľmi mám rád tie naturálne prejavy - world music sa to teraz volá - africkú, tibetskú, indickú hudba... Aj naša ľudová hudba sa mi nesmierne páči. Cítim tam veľa koreňov. Mám krstného otca, ktorý hrá v ľudovej kapele, od neho som veľa pochytil. V tých prirodzených veciach, čo tak dlho vznikali, tam vždy čosi započujem, čo sa mi páči.

Ste tiež divadelný dramaturg a textár, čo vás zasahuje z literárnej scény?

Z tej kratšej prózy ma oslovuje Roald Dahl, Bradbury, mojím srdcovým autorom je Herman Hesse. Mám za sebou veľa románov, prečítal som kadečo. Mal som obdobie v živote, kedy som len ležal a čítal. V súčasnosti už knihy cielene nevyhľadávam, čítam skôr také, ktoré ku mne zrazu prídu, niekto mi ich posunie. A stále čítam rozprávky. Čo sa týka poézie, veľmi sa mi páči napríklad aj Hviezdoslav či Smrek. Zo súčasných mám rád poéziu Zuzky z Padlášového výberu a potom ešte básne súčasných mladých introvertných autorov, ktorí ich nevydávajú knižne, ale píšú si do rozličných zošitov (smiech). Občas mi niekto podobný zošit posunie - to sú pre mňa veľmi dôležité veci.

Spomínate introvertných autorov. Mali ste si aj vy sám na začiatku problém prezentovať svoju tvorbu pred ľuďmi?

Neviete si predstaviť, aký.

Už to prešlo?

Ale nie, ešte stále mám trému. Ak by odišla, znamená to, že už mám ísť robiť čosi iné (smiech).

Aký máte vzťah k Trnave?

Toto nie je dobrá otázka (úsmev). Mám tu zažitých veľa vecí, ktoré sa spájali s mojím osobným postojom k životu, veľa vecí mi Trnava ukázala. Absolútne zrkadlo. V Trnave ma prvýkrát vyhodili zo školy, tu som začal mať problémy s prospechom, nedorozumenia s ľuďmi, s autoritami... Nepohodol som sa s týmto mestom. Mám pocit, že Trnava je strašne tvrdá. Ja som sem prišiel z Martina, kde sa hovorí guláš, formula... No nie je to len jazyková bariéra, ale aj emočný prístup k veciam. Viac ma to ťahá na stredné Slovensko, tam sa cítim viac doma, hoci napríklad k Bratislave si už budujem svoj vzťah. V Trnave sa mi však stále zdá, že sú tu ľudia uzavretí do seba, majú akýsi divný nadhľad. K Trnave mám veľmi, veľmi špecifický vzťah.

A čo Vlčkovce, kde si vyrastali?

To je dedina, tam som prvýkrát pocítil zem... Aj vďaka nej mám stále pocit, že som skôr sedliak z dediny.

A do tretice - Svätý Jur, kde žijete teraz?

Ten je super v tom, že sa tam spája energia mesta s lesom. V Juri je ešte väčší pokoj ako vo Vlčkovciach - vďaka Karpatom. Človek prejde od domu pár metrov a nestretné žiadnych ľudí, len zvieratá. A päť kilometrov odiaľ je Bratislava. Je naozaj niečím svätý ten Jur (smiech). Úplne ideálne by pre mňa bolo mať nejaký dom na samote a pekný byt niekde vo Viedni na námestí, alebo ešte lepšie pri mori. Je super ísť do mesta, kde sa to hýbe, postretávať ľudí a potom mať zasa ten svoj kľud a bezpečie.

(rozhovor vedľa Iveta Baková v zári 2010)

Rozhovor s Martinem Geišbergem

Rozhovor s Martinem Geišbergem pro web nasatrnava.sk je sice šesť let starý, ale stále má co říci. Zvláště pak zde, kde se o tomto hudebníkovi pokud je nám známo nedočtete vůbec. Pravda je, že Martina na webu moc nenadřete, což je u veřejných osob jeho druhu poněkud neobvyklé.

Čím sa momentálne živíte?

Hudbou. Občas urobím nejakú rozprávku pre divadlo, či hudbu do divadelnej inscenácie. Nedávno sme (s otcom Mariánom Geišbergom a kapelou UMK - pozn. red.) dokončili projekt Štyri ročné obdobia - hudobno-poetický recitál pre Slovenské národné divadlo. V októbri vyjde v knižnom vydaní s cédečkom pod názvom Piate ročné obdobie v rámci vydavateľstva Kniha do ucha.

Z pozície dramaturga v banskobystrickom Bábkovom divadle na Rázcestí ste odišli preto, lebo ste sa chceli viac venovať hudbe?

Sčasti. V divadle je to trochu komplikované - veľa ľudí je na sebe závislých, miešajú sa tam rôzne druhy energií - herecká, režisárska, ale aj ekonomická. Je ťažké to zosúladiť, aby to fungovalo od najvyššej po najnižšiu vrstvu. Prekáža mi tiež, že kvalita divadla sa meria podľa toho, koľko príde ľudí.

Cítili ste priveľké tlaky?

Nielen v bábkovom divadle, ale celkovo cítim, že divadlá sú dohnané do kúta, čo sa týka rozpočtov. Je to drahá záležitosť - nie je to o tom, že sa zídu štyria muzikanti s nástrojmi.

Takže ste si zvolili nielen hudbu, ale aj iný spôsob životného štýlu?

Skôr sme sa snažili - a snáď sa nám to darí - preniknúť do divadla iným spôsobom. Chceli sme v ňom zostať, ono je pre nás tým najlepším priestorom. Sme divadelná rodina, aj atmosféra koncertov je pre nás najlepšia práve v divadlách, galériách, synagógach - na takých tých svätých miestach (úsmev). Nerád hrám napríklad v baroch. Chcel by som naďalej robiť hudobné predstavenia, spojené možno s tancom. Nie klasickú činohru. Vytvorili sme s otcom agentúru, cez ňu plánujeme podobné predstavenia ponúkať.

Odkedy ste na voľnej nohe?

V podstate od vysokej školy. Do bábkového divadla som nešiel preto, že by som sa nejako veľmi chcel zamestnať, skôr som mal pocit, že sa tam niečo otvára, no po chvíli som pochopil, že to nie je priestor pre mňa.

Aké pozitíva a negatíva má pre vás takýto životný štýl?

Myslím, že všetci by chceli byť na voľnej nohe, pokiaľ by zniesli tlak tej neistoty. Jeden mesiac je super, ďalší úplná katastrofa. To je to negatívum, pokiaľ to tak človek berie. Ale môže to byť aj úplne naopak. Po čase som pochopil, že koľko energie do toho dáte, toľko sa vám aj vráti. Keď mám zlý mesiac, tak chápem, že som asi nevynaložil dosť veľa energie na to, aby som mohol existovať. Cítim to ako veľmi slobodný a spravodlivý boj. Nie je to o tom, že mi niekto bude pridávať, koľko mám robiť a ako mám robiť.

Nemusíte robiť kompromisy?

Práve naopak. Kompromisy vás najčastejšie núti robiť inštitúcia. Má nejaké zameranie, predstavu o svojom chode, a vy sa do toho musíte vopchať. Či už ste v divadle, alebo máte zmluvu s vydavateľom.

Ale aj s trhom je treba nejakým spôsobom komunikovať. Umelec si zarob len vtedy, ak sú jeho veci žiadané.

To, prečo naša kapela nemá produkčného a prečo ešte nemáme vydané cédečko, súvisí práve s touto otázkou. Nezdá sa mi, že by som sa prispôboval trhu. Robím, čo ma baví, a pokiaľ to bude ľudí naplňať, tak to kúpia. A pokiaľ nie, tak načo to potom robiť. Zatiaľ mám to šťastie, že sa to darí sklbiť dohromady.

Nemusel som ešte rozmýšľať nad svojou tvorbou tak, že si poviem: mal by som túto pesničku urobiť tak, aby sa páčila, lebo inak neprežijem. Nebol som ešte v tej situácii, nemusel som si položiť tú otázku.

Mnoho umelcov rozdeľuje svoju tvorbu na slobodné umenie a zárobkovú činnosť.

Niekedy sa mi stane, že mi zavolajú z nejakej agentúry, aby som prišiel zahrať do galaprogramu. Vtedy nad tým rozmýšľam - chcem tam ísť hrať to, čo naozaj cítim? A potom si poviem, že veď všade sú rovnakí ľudia. Nevyhľadávam také akcie, ale tiež si nemyslím, že by „folkáci“ mali hrať len v zapadnutých kluboch. Ak pesnička osloví, je úplne jedno, kde hráš a za akých podmienok. Zatiaľ mi to vychádza pomerne harmonicky - prídu tri pozvánky a vďaka jednej z nich som celý mesiac v klúde. Mám prítom pocit, že to neriadim ja, že to nie je moja voľba.

Predsa len - nemáte pocit, že práci musíte venovať veľa energie? Na toto sa sťažuje veľa ľudí, ktorí si zvolili podobný spôsob života ako ty.

Ja som najšťastnejší, keď môžem napríklad sedieť päť hodín pri gitare. A ak to niekto nazýva prácou, znamená, že sa to potom na prácu aj zmení. Chránim sa toho dňa, keď si poviem: Dnes večer mám robotu, musím ísť hrať. Keď príde tento deň, tak asi pôjdem robiť niečo iné (smiech).

Keďže svoju prácu nevnímate ako prácu, dá sa spýtať, ako relaxujete?

Fyzickou robotou. To je pre mňa najväčší oddych. Robím z dreva, ukladám dlažby z kameňa, murujem, staviam, čistím - hocičo. Ja som zemský človek, potrebujem sa dotýkať materiálov. Tvorím texty, básne a všetky tie jemné veci, oblačíky, no a občas potrebujem aj chytiť krompáč a vykopať jamu (smiech).

V úlohe pasívneho konzumenta sa ocitávate asi málokedy.

Ak sa hovorí, že v každom človeku sa stretávajú tri energie - tvorca, udržiavateľa a ničiteľa - tak ja som asi hlavne ničiteľ a tvorca. Baví ma tvoriť, ale aj ničiť. Napríklad búranie je pre mňa veľmi zaujímavé.

Ešte žijete na chalupe na kysuckých lazoch?

Už nie, teraz som so svojou milou v prenajatom byte vo Svätom Juri. Našiel som lásku, prešiel do Jura, no cítim, že dom na samote ešte príde.

Koľko ste na lazoch strávili času?

Dva roky, ale nie v kuse. Odchádzal som kvôli divadlu. No zdá sa mi, že čím viac ste na samote, tým viac ste s ľuďmi. Kontakt s nimi tu bol oveľa intenzívnejší. Je to paradox. Ľudia v panelákoch sú viac na samote.

Myslíte tým, že je tam viac času sústrediť sa - aj na ľudí?

Aj to. Okrem toho, je naivná predstava, že len na chalupe na lazoch ste na samote. Tá samota je rovnaká úplne všade. Keď to človek pochopí, zistí, že je sám tak či tak, a je úplne jedno, kde sa nachádza. Veľa ľudí si myslí, že keď odíde na „samotu“, tak sa odcudzí od ľudí. Príde presne opačný extrém. Tí ľudia si vás nájdu. Ak od niečoho utekáte, tak vás to aj tak dobehne.

Takže ste prišli na rôzne zásadné veci...

Áno. Prišiel som na to, že nijaké zásadné veci neexistujú (smiech). No pobyt na lazoch nie je nič ťažké, nič, o čom by sa malo písať alebo rozprávať. Je to čosi úplne normálne. Na tom mieste som trávil v detstve trávil každoročne dva mesiace. Nešiel som na nejaké tajuplné miesto. Práve naopak - išiel som domov. Je to otázka konštitúcie človeka - ak má pocit, že chce spoznať, čo je to byť chvíľu sám, tak pobyt na chalupe príde zrazu ako dobrý nápad.

Nejaké zmeny vo vašom životnom štýle nastali?

Určite. Človek je pozornejší, vie sa sústrediť a možno byť spokojnejší s málom. Nestal sa zo mňa mních, ktorý si vystačí s miskou ryže, stále túžim po veciach. Ale mám od toho mierny odstup - nezbláznim sa, keď to nebudem mať.

Vrátim sa ešte k divadlu. Zdá sa, že dramaturgicky sa venujete len rozprávkam.

Pochopil som, že to ma baví najviac. V divadle väčšinou preberáme len komplikované témy. Ukazujeme, aké je ťažké žiť vo vzťahoch, v spoločnosti... Rozprávame to ľuďom, ktorí už ten pocit majú. A ja mám pocit, že pri rozprávkach sa prihovám niekomu, kto si neláme hlavu nad kopou existenčných a vzťahových problémov, je ešte otvorený jednoduchším veciam. To ma na rozprávke baví najviac - možnosť byť na chvíľu v inom svete. Netvrdím, že dospeli do toho sveta nemôžu ísť, že majú menšiu bránu, alebo musia prejsť viac krokov. No začali sa brať hrozne vážne, tým pádom ich to prestáva baviť. Majú pocit, že ten tajuplný svet fantázie je vlastne výmysel. Ten svet, ktorý tu naozaj je, sa im začína rozplývať.

Musia riešiť iné veci.

Nemusia, rozhodli sa, že ich budú riešiť. To je presne to, čo asi rozdeľuje tie dva svety. Majú pocit, že musia, a ustanovia si z toho realitu - a vtedy to naozaj tak je. Ja to chápem, len tvrdím, že to tak byť nemusí. Je tu aj iný spôsob vnímania tých vecí - nehovorím, že ľahší, či zmysluplnejší - hovorím len, že tu je.

V dospelosti treba prijať aj ťažobu sveta.

Ale kto ju vytvára?

Život sám.

To závisí od uhla pohľadu. Mám skôr pocit, že my ju vytvárame. Všetko je otázka pozornosti. Môžete sa sústrediť na ropnú škvŕnu, na padajúce lietadlá... Nepopieram túto realitu. Akurát mám pocit, že ľudia sa sústredia prevažne na toto a nevyšimajú si druhú stranu - to pekné. Myslím si, že by to malo byť v harmónii. Otázka je, čo môže človek konkrétne urobiť. Potom pochopí, že je len „tu“ a veci môže meniť len „teraz“. Tak nejako to vnímam. Zároveň chápem, že okolo nás je strašne veľa súvislostí a keď sa na ne zameriame, môžeme si poplakať, ale rovnako sa môžeme aj zasmiať.